

PROCEEDINGS BOOK

AGRO INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE-II

June 05-07, 2024

Azerbaijan State Agricultural University, Ganja, Azerbaijan

Editor

Prof. Dr. Nizami SEYİDELİYEV

Institute Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publisher: 2014/31220)

TÜRKİYE

TR: +90 342 606 06 75

E posta: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.org www.iksadkongre.org

All rights of this book belong to IKSAD Publishing House

Authors are responsible both ethically and juridically

Iksad Publications - 2024©

Issued: 30.06.2024

ISBN - 978-625-367-736-7

Session-1, Hall-3**06.06.2024****Moderator: Prof. Dr. Etibar Memmedov****Meeting ID: 831 8281 7733 / Passcode: 155410****Baku Local Time: 12:00 – 14:00****Ankara Local Time: 11:00 – 13:00**

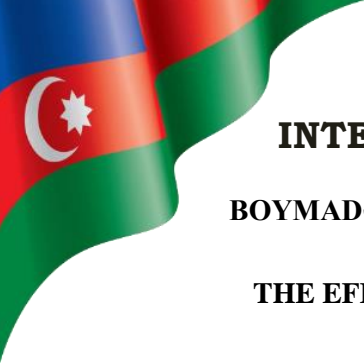
Title	Author(s)	Affiliation
USE OF OLIVE OIL PRODUCTION WASTES IN THE FOOD INDUSTRY	Sevinç HASANZADE	Avrora MMC, Laboratuvar sorumlusu, Bakü, Azərbaycan
FUNCTIONAL PUMPKIN JUICE PRODUCTION WITH THERAPEUTIC PLANTS	Ahsen RAYMAN ERGÜN Alara ARICI Rahila Visali Ferhad Menzer Mammadova Mesim Zulfiya Allahverdiyeva Javanshir Sevda Mammadova Mejid Dürdane Aliyeva Ilyas	Ege University, Türkiye Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, Azərbaycan
FISH OIL IN HUMAN NUTRITION AND HEALTH	Mustafa AKTURFAN Suzan YALÇIN	Karamanoğlu Mehmetbey University, Türkiye Selçuk University, Türkiye
MILK : OSTEOPONTIN AND HEALTH	Büşra YAZAR Suzan YALÇIN	Selçuk University, Türkiye
WINE TOURISM IN DEVELOPING COUNTRIES: THE EXAMPLE OF AZERBAIJAN	Azar TAGHIYEV	Azerbaijan Cooperation University
BÖYÜK QAFQAZIN CƏNUB YAMACININ MEŞƏ BIOGEOSENOZLARININDA ANTRAPOGEN DƏYİŞİKLİKLƏR	Hüseynova Gülçöhrə Ağahüseyn Kərimova Leyli Rəşid qızı	Az ETN -nin Torpaqsünaslıq və aqrokimya institutu, Bakı ş. BDU. Bakı ş.
THE EFFECT OF PREPARATIVE FORMS OF ACHILLEA MILLEFOLIUM L. ON MONIEZIOSIS OF SHEEP	Etibar Memmedov	Nakhchivan State University, Faculty of Natural Sciences and Agriculture, Department of Veterinary Medicine, Nakhchivan, Azerbaijan
RESEARCHING THE RELATIONSHIP BETWEEN GENETICALLY MODIFIED SEEDS AND HUMAN HEALTH AND METHODS OF OBTAINING PURE SEEDS FROM GENETICALLY MODIFIED SEEDS	Shalala Huseynova Asaf Omarov	Azerbaijan International Airport, Medical-sanitation Centre ADA University
MONITORING DEGRADATION ACROSS THE REPUBLIC USING CIS TECHNOLOGY	Nazrin Məmmədova Aydın Aydın Samed Rzazade	Su ve Islah Bilimsel Araştırma Enstitüsü, Bakü, Azərbaycan
ROLE OF RIVERS IN THE ECOLOGICAL SYSTEM	Məmmədova Raziyə	Su ve Islah Bilimsel Araştırma Enstitüsü, Bakü, Azərbaycan

AGRO
INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE-II

CONTENTS

AUTHOR	TITLE	No
<i>Sevinç HASANZADE</i>	USE OF OLIVE OIL PRODUCTION WASTES IN THE FOOD INDUSTRY	1
<i>Hamit Ismaili, Ramiz Hoti, Veprim Thaci</i>	EXPLORING TRANSAMINASE ACTIVITY IN TYPE 2 DIABETES PATIENTS: A COMPARATIVE STUDY	2
<i>Maharram HUSEYNOV Elchin SALAHOV Rafiga NİFTALİYEVA</i>	FACTORS AFFECTING THE COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN AZERBAIJAN	3
<i>Kevser Karagöz Sezer Mehtap Öztekin Necati Şimşekli</i>	FIRST DETECTION IN THE INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF CLIMATE CHANGE ON THE PHENOLOGY OF SOME SPECIES IN KONYA KARAPINAR DESERT ECOSYSTEM (ZYGOPHYLLUM FABAGO L, HORDEUM MURINUM L. SUBSP. GLAUCUM (STEUD.) TZVELEV AND BROMUS TECTORUM L.)	11
<i>Elshan MUSAZADE Liquan GUO</i>	EFFECTS OF ALKALINE STRESS ON PHOTOSYNTHETIC PARAMETERS AND CHLOROPHYLL CONTENT IN RICE SEEDLINGS	13
<i>Shalala Huseynova Asaf Omarov</i>	RESEARCHING THE RELATIONSHIP BETWEEN GENETICALLY MODIFIED SEEDS AND HUMAN HEALTH AND METHODS OF OBTAINING PURE SEEDS FROM GENETICALLY MODIFIED SEEDS	22
<i>Efe KURTDEDE</i>	EVALUATION OF OXIDATIVE STRESS STATUS IN THORAX SAMPLES OF HEALTHY BEES COLLECTED FROM ANKARA PROVINCE AND ANTIOXIDANT LEVELS IN THEIR HONEY SAMPLES	23
<i>Major Gheorghe GIURGIU Manole COJOCARU</i>	GUT DYSBIOSIS IN DOGS WITH SPINAL CORD INJURY: IMPACT OF POLENOPLASMIN	25
<i>Abdelkarim BOUA</i>	SOME RESULTS ON PARTIALLY ORDERED SETS INVOLVING HIGHER DERIVATIONS	26
<i>Etibar Məmmədov</i>	THE EFFECT OF PREPARATIVE FORMS OF ACHILLEA MILLEFOLIUM L. ON MONIEZIOSIS OF SHEEP	27

AGRO INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE-II

BOYMA DƏRƏNİN (*ACHILLEA MILLEFOLIUM L.*) PREPARATIV FORMALARININ QOYUNLARIN MONIEZIOZUNA TƏSİRİ

THE EFFECT OF PREPARATIVE FORMS OF *ACHILLEA MILLEFOLIUM L.* ON MONIEZIOSIS OF SHEEP

Etibar Məmmədov

*Naxçıvan Dövlət Universiteti, Təbiətşünaslıq və kənd təsərrüfatı fakültəsi, Baytarlıq təbabəti
kafedrası, Naxçıvan, Azərbaycan*

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-6397-5662>

Xülasə

Giriş və məqsəd: Müasir dövrdə heyvanların parazitər xəstəliklərinə, xüsusilə də helmintozlarına qarşı müxtəlif kimyəvi və farmakoloji qruplara aid olan çoxlu sayda dərman preparatlarından istifadə olunur. Heyvan orqanizminə toksiki təsir göstərməyən, kifayət qədər effektiv, ekoloji cəhətdən təmiz, bitkilərdən alınan antihelmintiklərin axtarışı, öyrənilməsi və baytarlıq praktikasında tətbiq edilməsi aktualdır. Monieziyoz gövşəyən heyvanlarda, xüsusilə qoyun, keçi, inək və camışlarda *Anoplocephalidae* ailəsinə və *Moniezia* cinsinə aid olan (*M. expansa*, *M. benedeni*) növlərinin törətdiyi helmint xəstəliyidir. Boymadərən (*Achillea millefolium L.*) qədim dövrlərdən tibbdə istifadə edilən geniş yayılmış dərman bitkisi. Bu məqsədlə boymadərəninin monieziyalarla yoluxmuş qoyunlarda antihelmint təsirinin öyrənmək üçün təcrübələr aparıldı.

Material və metodika: Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonundakı fərdi təsərrüfatlarda 1-2 yaşlı qoyunlarda monieziya invaziyasına qarşı boymadərən bitkisinin dərman formalarının təsirinin öyrənmək üçün təcrübələr aparılmışdır. Təcrübələrə başlamazdan əvvəl heyvanlardan kal nümunələri götürülərək Fülleborn üsulu ilə kopoloji müayinələr aparıldı. Təcrübə qruplarındakı qoyunların monieziyalarla yoluxmasının 100% olduğu müəyyən etmişdir. Hər təcrübə qrupunda 10 heyvan olmaqla 4 qrup təşkil edildi. 1-ci qrupda 3 gün ərzində hər heyvana 5 qram bitkinin otunu; 2-ci qrupdakı heyvanlara bitkinin dəmləməsi 5ml/kq; 3 qrupdakı heyvanlara bikiyin bişirməsi 5ml/kq dozada gündə 2 dəfə 12 saatlıq intervalla verildi. 4-ü qrup nəzarətdə saxlanılaraq heç bir maddə verilmədi. Heyvanlar eyni bəslənmə şəraitində saxlanılırdı. Bitkinin verilməsindən 5 gün sonra təcrübə və nəzarət qrupundakı heyvanların düz bağırsağından kal nümunələri götürülərək kopoloji müayinə edildi.

Təcrübənin müzakirəsi. Təcrübə zamanı heyvanlar üzərində vizual müşahidələr aparıldı. Onların heç birində zəhərlənmə əlamətləri, yem və su qəbulunda dəyişikliklər müşahidə edilmədi. Kopoloji müayinələrin nəticələrinə görə bitki otu verilmiş qrupda müalicə səmərəsi 80%; dəmləmə verilmiş qrupda səmərəlilik 50%, bişirmə verilmiş qrupda isə 60% olmuşdur. Nəzarət qrupundakı heyvanlarda isə təcrübənin əvvəlində olduğu kimi 100% yoluxma qeyd edilmişdir.

Nəticə: Bu təcrübənin nəticəsində boymadərəninin sestodlara qarşı antihelmint təsiri olduğu müəyyən edildi. Belə ki, monieziyalarla yoluxmuş heyvanlarda 3 gün ərzində boymadərəninin otununun tətbiqindən sonra anthelmint səmərə 80%; bişirmədə 60% və dəmləmdə isə 50% olmuşdur. Boymadərəninin qoyunların sestodlarına qarşı təsirini müəyyən etməklə, gələcəkdə bitki mənşəli antihelmint vasitə kimi istifadə edilməsi çox perspektivlidir.

Açar sözlər: Boymadərən, Monieziya, Dərman bitkisi, Ot unu, Dəmləmə, Bişirmə

ABSTRACT

Introduction and Purpose: At present, a large number of drugs belonging to different chemical and pharmacological groups are used against parasitic diseases of animals, especially helminthic diseases. The search, study and application in veterinary practice of sufficiently effective, ecologically clean antihelminthic agents derived from plants that do not have toxic effects on the animal organism is relevant. Monieziosis is a helminthic disease of ruminants, especially sheep, goats, cows and buffalo,

June 05-07, 2024

Azerbaijan State Agricultural University, Ganja, Azerbaijan